

Výroční zpráva
Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem
za rok 2008

Ve Dvoře Králové nad Labem 30. 3. 2009
Vyhotoval: Bc. Šárka Hulíková, ředitelka muzea

I. ODBORNÁ ČINNOST

a) Sbírkotvorná činnost – akvizice, správa, evidence a ochrana

Sbírky Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem jsou od roku 2002 evidovány v Centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem DKR/002-04-25/099002 a je s nimi nakládáno podle zákona 122/2000 Sb. O ochraně sbírek muzejní povahy. Tím je stanoven i rozsah odborné činnosti při tvorbě a spravování sbírkového fondu.

AKVIZICE

Akviziční činnost je stanovena zřizovací listinou, která Městskému muzeu ukládá povinnost doplňovat stávající sbírky o předměty dokumentující historii, vývoj i současnost regionu. I přes omezené finanční prostředky v roce 2008 byly tak muzejní sbírky doplněny následujícím způsobem:

Počet evidenčních čísel přírůstků za rok 2008: **249 ks**

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů a jejich souborů k 31.12.2008: **15.621 ks**

K 31.12.2008 je ve sbírkách Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem celkem evidováno: **32.906 ks sbírkových předmětů.**

Většina přírůstků je získána vlastním sběrem, případně od dárců prostřednictvím darovacích smluv. Jen nepatrná část přírůstků je získána koupí.

Podsbírka historická

Přírůstek za rok 2008 činí **134 ks** přírůstkových čísel Tato sbírka obsahuje k 31.12.2008 **8 934 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

- Rychtářské dřevěné právo stolové společnosti Cvrndorf ve Dvoře Králové n.L. se třemi vyšívanými stuhami a rychtářská dřevěná hůl téže společnosti, datace: 1926, získáno darem.
- Soubor vánočních ozdob z produkce VUD Dvůr Králové n.L., který slouží k doplnění stávající kolekce a po kompletaci bude tvořit ucelenou sbírku produkce vánočních ozdob v našem městě, datace: 60. léta 20. století, získáno vlastním sběrem.
- Mechanický betlém z lipového dřeva se 40 figurkami, autor Ladislav Cerman, Dolní Kalná, datace: 2. polovina 20. století, získáno koupí.

Podsbírka písemností a starých tisků

Přírůstek za rok 2008 činí **309 ks** přírůstkových čísel Tato sbírka obsahuje k 31.12.2008 **3. 313 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

- Soubor písemností týkající se rodiny Sochorovy ve Dvoře Králové n.L., zejména deníky Zdeňka Sochora z let 1922 – 1926 a rodové průkazy Zdeňka a Pavla Sochora s rozepsanými rodokmeny do r. 1763, získáno darem.

Podsbírka numismatická

Přírůstek za rok 2008 činí **11 ks** přírůstkových čísel. Tato sbírka obsahuje k 31.12.2008 **7.239 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

- Soubor příležitostných odznaků Sokola, datace: 1932 – 1937, získáno darem.

Podsbírka jiná - fotografie, negativy, diapozitivy, filmy, videozáznamy a zvuková media

Přírůstek za rok 2008 činí **24 ks** přírůstkových čísel. Tato sbírka obsahuje k 31.12.2008 **13. 385 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

- Tablo členů stolové společnosti Cvrndorf, Dvůr Králové nad Labem, datace: 1896 – 1926, získáno darem.
- Soubor fotografií starých královédvorských hostinců, nedatováno, získáno vlastním sběrem
- Slavnostní procesí v Sylvárově spojené se svěcením křížové cesty z 31. 5. 2008, obrazový a zvukový záznam na DVD, získáno darem
- Slavnostní jízda parního vlaku u příležitosti 150. výročí železnice ve Dvoře Králové n.L. ze dne 1. 6. 2008, obrazový a zvukový záznam na DVD, získáno darem.

SPRÁVA A EVIDENCE SBÍREK

Městské muzeum spravuje sbírkový fond rozdělený na podsbírky: historickou, numismatickou, jiná - fotografie, negativy, diapozitivy, filmy, videozáznamy a zvuková media, a podsbírku písemností a starých tisků. Základ sbírky tvoří tzv. starý fond, který se

začal vytvářet počátkem 20.století. Sbírka převážně dokumentuje 19. a 20.století. Podstatnou část sbírky tvoří lidový nábytek, řemeslné nástroje a výtvarné umění. Významnou součástí sbírky tvoří Křížová cesta malíře J.V. Bergla z roku 1759. Ve sbírce je zastoupena etnografie, militaria, výtvarná díla a umělecko - historické předměty, technika.

Ve fotografické sbírce jsou zastoupeny černobílé, kolorované a barevné fotografie, skleněné diapozitivy, negativy, filmy, videokazety, obrazové a zvukové záznamy na nosičích CD-R a DVD, které převážně dokumentují 20.století v regionu.

Sbírka numizmatická obsahuje převážně mince a papírová platidla z českých zemí do roku 1919 a Československé republiky. Sbírku tvoří mince z denárového, grošového, tolarového období, dále rakouské, zlatníkové a korunové měny. Nejcenějším platidlem je rakouská papírová bankoedule z roku 1874 v hodnotě 1000 zl. Menší část tvoří medaile, vyznamenání a odznaky.

Významnou součástí sbírky písemností a starých tisků tvoří staré tisky, z nichž nejzajímavější jsou tisky ze Sporckovy knihovny v Kuksu, Kancionál litoměřický z roku 1577 a Latinský žaltář Dvora Králové z roku 1592. Dále jsou ve sbírce zastoupeny staré tisky, kalendáře, noviny, modlitební knížky, drobné tisky, plakáty, letáky, pozůstalosti, doklady, dokumentace, korespondence, rukopisy, kroniky.

Pro správu těchto sbírek jsou stanoveny správkyňe p.Jaroslava Tománková (zároveň zastává funkci průvodkyně) a Ing. Lenka Stehnová (kurátor).

Evidenci je vedena v předepsané formě přírůstkové knihy, v druhotné evidenci na kartách. Od roku 2003 je tvořen jednotný systém evidence muzejních sbírek pomocí programu Demus. V roce 2006 byla zakoupena licence tohoto programu Demus 01 a postupně je celý sbírkový fond do programu zaváděn. Hlášení o změnách je v předepsané podobě a intervalu (2x ročně) odesíláno do Centrální evidence sbírek na Ministerstvo kultury ČR. Do této evidence jsou oznamovány i přírůstky sbírek. Stejným způsobem je prováděno i převedení přírůstkových čísel na čísla inventární.

Po celý rok probíhala průběžná inventarizace sbírek, ve sbírce historické v části umění, etnografie (nábytek, řemeslné nářadí, nádobí, sklo, porcelán, cínové nádobí, oděv a textil, insitní umění), betlémy, hudební nástroje, hračky, šperky, militaria, hodiny, dýmky a kuřácké potřeby, ve sbírce numismatické, fotografické i ve sbírce písemností a starých tisků. Celkem bylo zinventarizováno v uplynulém období 998 ks sbírkových předmětů. Podařilo se toho docílit jednak inventarizací většího množství vlastních

sbírkových předmětů použitých na výstavách v uplynulém období (zejména na výstavě „Město a vánoce“) a dále pak zvýšenou činností při inventarizaci v rámci zápůjček pro jiná muzea. Nepodařilo se však v roce 2008 pokročit v digitalizaci sbírek, jen nepatrná část sbírek je vyfotografována či jiným způsobem zachycena. Důvodem je vytíženost zaměstnanců, kdy správkyně sbírek pracují v kumulovaných funkcích, což se týká i dalších zaměstnanců muzea.

V průběhu roku 2008 se začíná projevovat nedostatek prostoru pro další rozvoj sbírkové činnosti. Stávající depozitáře jsou již kapacitně naplněny a nelze tedy do sbírek přijímat předměty větších rozměrů. Týká se to zejména nábytku a jeho souborů, přitom vzhledem k výhledu výstavní činnosti na další období a vzhledem ke koncepci sbírkové činnosti, by bylo vhodné tento problém co nejrychleji vyřešit.

OCHRANA SBÍREK

Celý objekt Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem je chráněn elektronickým zabezpečovacím systémem s připojením na Polici ČR. Instalovaná elektronická požární signalizace je prostřednictvím pultu centrální ochrany propojena s bezpečnostní agenturou Raxo a Hasičským záchranným sborem ve Dvoře Králové n.L. Postupně je ve výstavních prostorách zabezpečovací systém doplňován i o systém kamerový s digitálním záznamem.

V roce 2008 bylo zkonzervováno 20 sbírkových předmětů z oblasti militaria a to z části svépomocí, jiné restaurátorské práce nemohly být pro nedostatek financí uskutečněny.

MUZEJNÍ KNIHOVNA

Knihovní fond je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR a plní funkce regionální knihovny. Městské muzeum tak vstoupilo do projektu o poskytování regionálních knihovnických služeb pod záštitou Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. V rámci tohoto projektu byly zakoupeny hlavní moduly knihovního systému Clavius,

který umožní elektronické zpracování databáze celého knižního fondu. Navíc se podařilo získat finanční prostředky z grantového programu Ministerstva kultury ČR VISK 3. Díky tomu byl zakoupen nový počítač, který nyní slouží jako výkonný server muzea a na něm je umístěn program a on-line katalog Clavius, který umožňuje vyhledávání ve fondu a je prostřednictvím internetových stránek muzea přístupný badatelské veřejnosti. Dále byly z grantových prostředků dokoupeny další moduly software Clavius (modul Vyhledávání, On-line katalog a Regionální báze). V rámci tohoto projektu pokračovala po celý rok práce na převádění knihovních titulů do programu Clavius, k 31.12.2008 bylo do databáze zadáno 1.799 svazků regionální literatury.

V roce 2008 byl knihovní fond doplněn o 31 svazků a k 31.12.2008 obsahuje 5 190 knihovních jednotek.

Funkci knihovnice zastává p.Daniela Netolická, opět se jedná o kumulovanou funkci spolu s funkcí průvodkyně, pedagogicko-výchovného pracovníka (tvorba vzdělávacích programů) a navíc propagačního pracovníka muzea (tvorba veškerých propagačních materiálů).

b) Využití sbírek – výstavní činnost

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem má svou výstavní plochu rozdělenou na stálé expozice (stálá expozice věnovaná historii města a městská galerie) a výstavní sál, kde jsou pořádány výstavy celoročně na základě ročního plánu výstav. Tento plán byl dodržen, celkem bylo v loňském roce pořádáno osm výstav, v délce trvání 1-2 měsíce. Kromě těchto výstav se pořádají v průběhu roku další akce v prostorách muzea, případně mimo muzeum. Jedná se o přednášky, tvůrčí dílny, besedy, koncerty apod. Podrobný přehled o výstavní a doprovodné činnosti je připojen v přílohách této zprávy.

Instalace a odinstalace výstav, stejně jako příprava a zajištění všech doprovodných akcí je prováděna vlastními pracovníky. K výstavám byly využity vlastní sbírky i sbírky zapůjčené jinými institucemi či jednotlivci. Celkově bylo v roce 2008 pro výstavní účely zapůjčeno 1.423 sbírkových předmětů od jiných institucí a naopak z vlastních sbírek bylo do jiných institucí zapůjčeno 1.794 sbírkových předmětů.

Instituce, se kterými muzeum spolupracovalo při výstavní činnosti v roce 2008:

Sokol Dvůr Králové n.L., Česká obec sokolská Praha, Gymnázium Dvůr Králové nad Labem, Střední škola informatiky a služeb ve Dvoře Králové n.L., Severočeské muzeum v Liberci, Krkonošské muzeum v Jilemnicích, Městské muzeum v Jaroměři, Střední škola gastronomie a služeb v Nové Pace, Klub železničních modelářů Trutnov, Železniční muzeum Výtopna Jaromeř, Pardubický spolek historie železniční dopravy, Státní okresní archiv v Trutnově, Klub českých turistů Dvůr Králové n. L., Ústředí Klubu českých turistů Praha, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Centrum pro rodinu a péči – klub Ámos, Ostrava.

Pořádané výstavy v roce 2008:

4.12. 2007 – 13.1. 2008

Vlasta Baránková: Obrázky dětem

výstava z díla ilustrátorky dětských knížek

21.1. 2008 – 31.1. 2008

Gymnázium očima studentů

výstava věnovaná minulosti, současnosti i budoucnosti Gymnázia ve Dvoře Králové n.L.

30.1. 2008 – 2.3. 2008

Na zdar!

145 let od založení Sokola královédvorského

1.4. 2008 – 1.6. 2008

Ve znamení páry

150 let od vyjetí prvního vlaku ve Dvoře Králové nad Labem

1.7. 2008 – 31.8. 2008

Pěšky i na kole

110. výročí založení Klubu českých turistů ve Dvoře Králové nad Labem

16.9. 2008 – 19.10. 2008

Zpátky do školy

Výstava připravená ve spolupráci se Střední školou informatiky a služeb ve Dvoře Králové nad Labem a Muzeem východních Čech v Hradci Králové.

27.10. 2008 – 23.11. 2008

Ze světa zvířat

Interaktivní výstava pro děti i dospělé.

9.12. 2008 – 19.1. 2009

Město a vánoce

Podoba vánoc ve městě na přelomu 19. a 20. století

Celkový počet návštěvníků muzea v roce 2008: 8.039 osob

/rok 2003: 7.879, rok 2004: 6.845, rok 2005: 13.583, rok 2006: 10.052, rok 2007: 9.573/

Nejnavštěvovanější výstavy:	Ve znamení páry	1.405 osob
	Ze světa zvířat	1.323 osob
	Město a vánoce	1.130 osob

Nejnavštěvovanější doprovodný program: Královédvorská muzejní noc, Malování ozdob v muzeu

I. HOSPODAŘENÍ

Rok 2008 Městské muzeum ukončilo s hospodářským výsledkem **357 924 Kč**. Tento výsledek je ovlivněn odstraněním chyby v účetnictví v minulém období, kdy nám bylo auditem přikázáno vzít na sklad a tedy zahrnout do účetnictví zásobu neprodaných publikací (kniha Dvůr Králové nad Labem a okolí, Historie a současnost ve fotografiích, vydaná Městským muzeem v roce 2005). Jedná se částku 309 149 Kč, kterou je nutno od hospodářského výsledku odečíst, aby nebyl zkreslen skutečný výkon organizace. Oproti plánovanému rozpočtu byly vyšší tržby z prodeje služeb, tzn. tržby ze vstupného a pronájmů. Toho bylo dosaženo úpravou cen vstupného do muzea a na některé výstavy, které vyžadovaly vyšší finanční náklady.

Na straně nákladů byly dodrženy všechny závazné limity odsouhlasené Městským úřadem ve Dvoře Králové nad Labem.

Vyhodnocení nákladů v uplynulém období

	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem
spotřeba materiálu	175 661,50	0	175 661,50
spotřeba energie	310 849,46	1 859,69	312 709,15
prodané zboží (nákup)		20 092,03	20 092,03
opravy a udržování	36 458,10		36 458,10
restaurování, konzervace	0		0
cestovné	10 942,50		10 942,50
náklady na reprezentaci	5 274,50		5 274,50
ostatní služby	215 799,50		215 799,50
mzdové náklady	1 344 346,50	930,50	1 345 277,00
zákonné sociální pojištění	461 770,64	329,36	462 100,00
ostatní sociální pojištění	3 697,00		3 697,00
zákonné sociální náklady	59 710,15		59 710,15
ostatní daně a poplatky	0		0
jiné ostatní náklady(pojištění)	102 904,00		102 904,00
odpisy	41 302		41 302
Celkem:	2 771 050,85	23 211,58	2791927,43

Vyhodnocení výnosů v uplynulém období

	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem
tržby z prodeje služeb	92 368,00	29 412,90	121 780,90
tržby za prodané zboží		42 573,30	42 573,30
úroky	3 303,38		3 303,38
jiné ostatní výnosy	375,00	309 149,04	309 524,04
zúčtování fondů	4 707,00		4 707,00
příspěvky a dotace	2 641 300,00		2 641 300,00
Celkem:	2 742 053,38	381 135,24	3 123 188,62

Personální obsazení

Městské muzeum ve Dvoře Králové n.L. mělo v roce 2008 následující personální obsazení:

Odborní zaměstnanci:

1. ředitel muzea – plný úvazek
2. kurátor sbírek, správce podsbírky historické, numismatické a písemností a starých tisků, správce depozitáře – plný úvazek
3. správce podsbírky fotografické, průvodkyně – plný úvazek
4. průvodkyně – pedagogické programy, knihovnice, grafik a aranžér (propagace a instalace výstav) – plný úvazek

Ostatní zaměstnanci:

1. ekonom muzea (správce rozpočtu, účetní agenda, pokladna, prodej) – plný úvazek
2. uklízečka (pomocné práce při instalaci a odinstalaci výstav) – $\frac{3}{4}$ úvazek
3. uklízečka (pomocné práce při instalaci a odinstalaci výstav) – $\frac{1}{2}$ úvazek